

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 15/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om personalvolymen inom dagvården under övertids- och skiftbytesförbudet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 15/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Satu Taavitsainen /sd:

Hur följer och övervakar ministern under övertids- och skiftbytesförbudet att innehållet i lagen om småbarnspedagogik förverkligas, att säkerheten inom barndagvården och barndagvårdens höga kvalitet tryggas och att personaldimensioneringen iaktas,

vad ämnar ministern göra då städerna tvingas förkorta daghemmets öppettider och hänvisa barnen till ett annat, främmande daghem till följd av att de anställda iakttar arbets-skiftsförteckningen och då skiftdaghem inte kan tillgodose en familjs ändrade vårdbehov och

hur ämnar ministern reagera på en eventuell fortlöpande personalbrist i dagvården på grund av övertids- och skiftbytesförbudet och vad ämnar ministern göra då lagen om småbarnspedagogik inte kan följas inom dagvården utan att de anställda kontinuerligt arbetar övertid och byter skift?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Lagen om småbarnspedagogik (36/1973, 1 §) garanterar barns rätt till småbarnspedagogik antingen vid daghem, i familjedagvård eller som övrig småbarnspedagogik. Enligt lagen är småbarnspedagogik systematisk och målinriktad pedagogisk verksamhet som förutsätts i alla ovan nämnda verksamhetsformer. Lagen förutsätter att kommunen har ett tillräckligt antal anställda med stadgad yrkesmässig behörighet för uppgifterna inom småbarnspedagogiken. Genom statsrådets förordning föreskrivs närmare om relationstalen mellan antalet anställda i vård- och uppfostringsuppgifter i daghem och familjedagvård och antalet barn, om tillfälliga undantag från personaldimensioneringen, om hur antalet barn som behöver särskild vård och uppfostran ska beaktas i antalet anställda och i personalstrukturen.

Enligt 6 § 1 mom. i förordningen om barndagvård (239/1973) ska det i vård- och uppfostringsuppgifter i ett daghem finnas minst en person med stadgad yrkesmässig behörighet för varje grupp om högst åtta barn som har fyllt tre år och är i heldagsvård. Likaså ska det för varje grupp om fyra barn under tre år finnas en person. För halvdagsvård för barn över tre år gäller en annan bestämmelse. Enligt 2 mom. i paragrafen ska det i vård- och uppfostringsuppgifter i daghemmet finnas minst en person med yrkesmässig behörighet för varje grupp om högst 13 barn som har fyllt tre år och är i halvdagsvård.

Om det i ett daghem finns ett eller flera barn som behöver särskild vård och uppfostran, ska detta enligt 6 § i förordningen beaktas i antalet barn som vårdas eller i antalet personer som del-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 15/2018 rd

tar i vård- och uppfostringsuppgifter, om det inte finns ett särskilt biträde för sådana barn i daghemmet.

Beträffande dessa undantag från personaldimensioneringarna konstateras det i 6 § 5 och 6 mom. i förordningen att kommunen kan göra undantag från de föreskrivna relationstalen om de genomsnittliga vårddagarna för barnen fortlöpande är betydligt färre än verksamhetsdagarna. Undantaget kan göras så att det annat än kortvarigt inte vårdas fler barn samtidigt än vad det totala relationstalet förutsätter. Dessutom kan tillfälliga och kortvariga undantag göras från de föreskrivna relationstalen när vårdbehovet hos ett barn som är i dagvård oförutsett blir mer omfattande på grund av att föräldrarna börjar arbeta eller studera på heltid eller är sysselsatta på heltid som företagare. Likaså kan kortvariga undantag från dimensioneringen göras när vårdbehovet hos ett barn som är i dagvård oförutsett blir mer omfattande på grund av att barnets föräldrar är deltidsanställda eller tillfälligt anställda, deltar i sysselsättningsfrämjande service, rehabilitering eller av någon annan motsvarande anledning.

Dagvårdsförordningen tillåter således undantag från personaldimensioneringen endast i ovan nämnda situationer. Personalens övertids- eller skiftbytesförbud eller till exempel permittering är inte orsaker som enligt förordningen tillåter undantag från personaldimensioneringen. Alla bestämmelser som gäller småbarnspedagogik gäller också småbarnspedagogik som ordnas under avvikande tider.

Enligt 8 § i lagen om småbarnspedagogik hör den allmänna planeringen, styrningen och övervakningen av småbarnspedagogiken till undervisnings- och kulturministeriets uppgifter. Enligt 2 mom. i paragrafen ansvarar regionförvaltningsverket för planeringen, styrningen och övervakningen av småbarnspedagogiken inom sitt verksamhetsområde.

Enligt lagen om småbarnspedagogik är Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården tillsynsmyndighet inom småbarnspedagogiken. Verket styr bland annat regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga deras verksamhetsprinciper, förfaringssätt och beslutspraxis vid styrningen och övervakningen av dagvården.

Kommunerna har det primära tillsynsansvaret beträffande förverkligandet av småbarnspedagogiken och även besluten som gäller en tillräcklig personal fattas lokalt. Enligt 4 § i lagen om småbarnspedagogik ska kommunen se till att det ordnas barndagvård för kommuninvånarna med det innehåll och av den omfattning som föreskrivs i lagen. Ytterligare konstateras det (11 §) att kommunen ska se till att det finns tillgång till småbarnspedagogik som anordnas eller övervakas av kommunen i den omfattning och i sådan form som behovet inom kommunen förutsätter. Vid planeringen och anordnandet av småbarnspedagogik ska barnets bästa beaktas.

Undervisnings- och kulturministeriet har sänt propositionsutkastet till ny lag om småbarnspedagogik på remiss tisdagen den 6 februari. Den nya lagen stärker småbarnspedagogikens kvalitet genom att höja personalens utbildningsnivå och förtydliga uppdragsbeteckningarna. I propositionen har barnets bästa placerats i centrum och barnet måste skyddas mot våld, mobbning och trakasserier. Datasäkerhetsreglerna uppdateras så att hemmen och daghemmen kan hålla kontakt digitalt.

Helsingfors 2.3.2018

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen